

presentació

Carles Bonet Revés
Vicesecretari general
d'Estudis i Programes

Debatre per avançar

Una de les propostes del pla de treball que la Vicesecretaria general d'Estudis i Programes va posar a la consideració del Consell Nacional celebrat el mes de febrer era la de comptar amb un butlletí que vehiculés la feina de les sectorials del partit i les propostes d'actuació en l'àmbit de la formació. **debats d'esquerra** neix amb aquest propòsit.

L'austeritat i la modèstia amb què neix no és, però, incompatible, ans el contrari, amb allò que pretèn: ser útil al conjunt de la militància tot donant-li una informació puntual sobre la feina feta.

debats d'esquerra, sota la divisa de la pluralitat, que sempre hem entès com un valor afegit per a qualsevol projecte polític, us convida, doncs, a participar en aquesta publicació.

Vull acabar recordant-vos algunes de les convocatòries més pròximes que hem previst des de la Vicesecretaria general d'Estudis i Formació.

En primer lloc, el dimarts 29 d'abril, a partir de les 18 h, tindran lloc la segona part de les Jornades sobre ocupació que ha organitzat la sectorial de Treball. Hi participaran Emili Cortavirtate (secretari general de la CGT), Miquel Porter i Moix (secretari general de la Intersindical-CSC), Jordi Sansalvador (secretari general de la USOC), Josep Maria Àlvarez (secretari general de la UGT), Ricardo Revilla (membre del secretariat nacional de la USTEC) i Maria Marin (membre de l'executiva de la CONC). L'acte tindrà lloc al Centre Cívic Pati Llimona (Regomir, 3) de Barcelona.

Més endavant, el 14 i el 15 de juny, ERC ha convocat la "Conferència Nacional per al progrés i la sobirania de Catalunya". L'hem concebuda com un instrument de reflexió que ens serveixi per encarar amb rigor el futur més immediat del nostre país. Ben aviat començareu a rebre —a través de les federacions comarcals del partit— el text provisional de la ponència.

1a Jornada de política lingüística. El català, normalització o marginació?

Aquesta Jornada se celebrà a Barcelona el 15 de març organitzada per la Vicesecretaria general d'Estudis i Programes i la sectorial de Política lingüística d'ERC. L'èxit de la convocatòria fou tant per l'alt nombre d'inscrits com per l'interès de les intervencions que s'hi produïren.

La presentació de les Jornades va anar a càrrec del president d'ERC Jordi Carbonell i el vicesecretari general d'Estudis i Programes Carles Bonet.

A més de les ponències del secretari general d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira i del director general de política lingüística, Lluís Jou, se celebraren tres taules rodones.

La primera (a la foto) se centrà en l'anàlisi de la situació del català en els mitjans de comunicació i les indústries culturals, i comptà amb la participació de Joan Vall i Clara, el moderador Joan Pujolar, professor de lingüística aplicada de la UAB, Joan Manuel Tresseras, Martí Gasull i Lluís Marrasé.

La segona, «El català i el món del treball i del consum», moderada pel diputat d'ERC Francesc Ferrer i Gironès fou formada per Santi Campo, Joan Guàrdia, Albert Vidal i Xavier Albertí.

I la tercera, amb el títol «El català, l'administració i l'ensenyament», fou dirigida pel diputat d'ERC i professor de la Universitat Rovira i Virgili, Josep Bargalló. Hi intervingueren Anna Simó, Josep Maria Pons, Carles Vega i Santiago Vidal.

Creació d'una Comissió Cívica de seguiment de la nova llei

Un dels acords de la Jornada d'ERC fou la creació d'una Comissió Cívica, oberta a entitats i a tothom que hi estigui interessat, que faci un seguiment dels debats de la nova llei de normalització lingüística i de la seva posterior aplicació. Trobareu una butlleta de contacte a l'interior d'aquest butlletí.

«El castellà ha de retrocedir en els espais que no li són propis»

Josep-Lluís Carod-Rovira
secretari general d'ERC

Josep-Lluís Carod-Rovira va començar la seva intervenció manifestant la necessitat d'impulsar l'ús del català en certs àmbits específics com el socioeconòmic, el consum, el de les indústries culturals i el de l'Administració de la justícia i de l'Estat a Catalunya. Són àmbits amb una mala, escassa o nul·la cobertura legal, on la normativa lingüística del 1983 no hi ha incidit com cal.

Després d'explicitar aquells factors que han incidit negativament en l'evolució de la llengua catalana com és el cas de la persecució política, l'escolarització obligatòria en castellà, la immigració massiva de població no catalanoparlant en plena dictadura i la revolució tecnològica, Carod denuncià la no assumptió per part de l'Estat espanyol del seu caràcter plurilingüe. D'aquesta manera el marc legal general consagra des dels seus inicis un marc de desigualtats de drets lingüístics en relació al català. L'oficialitat exclusiva del castellà com a llengua d'estat de les institucions generals contrasta amb la doble oficialitat compartida a Catalunya. Crea un marc jurídic desfavorable a la llengua catalana, desigual entre les dues llengües, que l'únic que fa és privilegiar l'ús del castellà.

Propostes des d'ERC

«Els procediments que nosaltres proposem —va dir Carod— són no només un nou marc lingüístic legal a Catalunya, sinó també un nou marc legal a l'Estat espanyol. Cal, doncs, la modificació, la democratització i l'actualització en la direcció d'un plurilingüisme igualitari que trenqui el monopoli que manté en aquests moments la llengua castellana. Que trenqui i que superi la fase actual on tota la normativa imposa un monolingüisme castellà».

Josep-Lluís Carod-Rovira i Carles Bonet, durant la intervenció del primer.

El secretari general d'ERC també va indicar la necessitat d'«un marc legal d'actuació institucional per a tota l'àrea de la llengua catalana» que posi fi als intents reiterats de secessionisme lingüístic.

En relació a la nova llei que impulsi i desenvolupi l'ús social del català, Carod-Rovira subratllà que «ERC està pel consens, que vol dir que està per l'acord. Està per l'acord i pel consens de situar les coses en el seu lloc. I l'acord no vol dir necessàriament unanimitat. Està per una majoria democràtica. Està per no confondre consens amb dret a veto, amb estancament, amb paralització, amb fre a la llengua catalana. Cal acord, sí. Cal consens, sí. Però cal aquest acord i aquest consens per treure el català de la situació d'absència, de marginació, de presència testimonial en el seu ús a bona part dels àmbits d'ús».

En aquest sentit, Carod es manifestà favorable a què les institucions espanyoles i catalanes dotin de recursos públics suficients els organismes per les activitats que calgui per al coneixement i per l'ús de la llengua catalana com per exemple el Consorci per a la Normalització Lingüística.

Segons el secretari general d'ERC la llei ha d'adoptar mecanismes de seguiment de la pròpia llei, també amb la participació d'organismes aliens a la mateixa administració, universitaris, per exemple; mecanismes que garanteixin el compliment de la llei i, com en tota llei, un règim sancionador a través de la pròpia llei o bé amb el compromís formal i legal de modificar tot l'altre conjunt de lleis que sigui necessari. ERC proposa la creació d'una comissió cívica que faci un seguiment dels debats de la llei i de la seva posterior aplicació. Per aconseguir que el català sigui la llengua pública nacional ha de ser, com a totes les nacions del món, la llengua ambiental, la llengua d'ús preferent. Per això des d'ERC s'apela a la participació conseqüent dels ciutadans catalanoparlants, que perdin la vergonya, els complexos i la timidesa, per posar i mantenir la llengua nacional en tots els àmbits, usos i funcions.

I s'apela també a la complicitat i la col·laboració de tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya parlin la llengua que parlin, a fer costat cap a una sòlida cohesió social al voltant d'allò que caracteritza culturalment aquest país.

1a Jornada sobre política lingüística. El català, normalització o marginació?

Joan Manuel Tresserras

professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB.

Moltes vegades pel fet de no haver estat alerta el dia que tocava, s'han obtingut conquestes minses després de vint anys de grans esforços. Això és el que passa, per exemple, quan no s'està a l'aguait d'una llei sobre la televisió privada o sobre les telecomunicacions perquè la Generalitat no té una política en el sector. I ens van clavant gols un darrere l'altre i després d'això calen anys de lluita, de llarga resistència cultural, per haver-se equivocat de bon començament, per no tenir una política de comunicació.

Xavier Albertí

empresari del sector alimentari

No hi ha cap gran empresa productora de béns de consum i que distribueixi una part important dels seus productes fora del territori català que utilitzi d'una forma general el català. Quan més extern és l'àmbit de l'empresa (publicitat o etiquetatge), quan més àmplia és la distribució, és a dir, menys localitzada a Catalunya o els Països Catalans, quan més gran és l'empresa i més allunyada està del consumidor, menys s'utilitza el català.

Joan Guàrdia

responsable del Servei de Normalització Lingüística de la UGT

Ara mateix la llengua i el món socioeconòmic és la prioritat estratègica fonamental. Justament perquè estem en la fase d'extensió de l'ús social. Tot just estem assajant com hem de funcionar de diferent respecte a la fase anterior en què hi havia una actuació fonamentalment dependent de l'administració.

Lluís Marrasé

secretari general de l'Associació de Cantants i Intèrprets Professionals en Llengua Catalana

La quota del 25%, per al català, de la música que es programi a les ràdios i televisions públiques i privades de Catalunya ens ha fet concebre noves esperances sobre la possibilitat que el públic pugui conèixer les produccions musicals que es fan a Catalunya.

Anna Simó

comitè d'empresa del Consorci per a la Normalització Lingüística

Reclamem de totes les administracions —no només de la Generalitat, també dels ajuntaments— un augment de recursos, a tots els nivells, adreçats cap al Consorci per a la Normalització Lingüística.

Martí Gasull

membre de la Plataforma per la Llengua

El cinema en català o doblat al català rendeix, però és un fenomen completament estrany, perquè ha arribat a un 3% només en els moments en què n'hi ha hagut més.

Joan Vall Clara

Editor de El Punt

Per cada diari català, se'n vénen deu d'espanyols, sense comptar els esportius. I aquesta situació no té cap tendència a variar.

Santi Campo

representant de la CONC al Consell Social de la Llengua

Som l'única organització social que actua als Països Catalans coherentment pel que fa a la llengua. CCOO del País Valencià, les Illes i Catalunya intentem coordinar la nostra política lingüística.

Albert Vidal

vicepresident de l'Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català

...els últims esdeveniments sobre l'etiquetatge són preocupants. Tornem a estar com el 1984. És molt greu que les empreses que etiqueten en català ara es trobin totalment desprotegides.

Carles Vega

coordinador de la delegació de Lleida del SEDEC

Tot i reconèixer que no es fa tot allò que caldria, no s'ha de fer caure sobre l'ensenyament i els ensenyants que s'és incapaç d'assolir la normalitat del català.

Josep Maria Pons

vicerector de la Universitat de Barcelona

La llengua catalana viu una situació d'extrema fragilitat perquè la substitució lingüística és un fenomen completament operatiu en l'àrea del català: tothom coneix el castellà i hi ha parts del territori que estan subjectes a aquesta substitució. Això, doncs, requereix un plus de voluntat.

Santiago Vidal

jutge

¿Com un ciutadà pot fer ús del seu dret a escollir lliurement l'opció lingüística amb la qual vol relacionar-se amb l'administració de justícia si el seu interlocutor no el pot entendre?

Comissió Cívica de seguiment de la nova Llei de normalització lingüística Butlleta de contacte	Nom i cognoms	
	Adreça	
	Codi Postal	Població
	Telèfons	
	Professió	
	Entitats a les que pertany (cíviques, culturals, sindicals...)	
Trameteu-nos aquesta butlleta a		ERC-Vicesecretaria general d'Estudis i Programes Villarroel 45 08011 Barcelona

Resolució del Consell Nacional d'ERC sobre la renovació del marc legal de la llengua

1 L'objectiu de la renovació del marc legal de la llengua a Catalunya ha de ser, en el context de convivència que caracteritza la nostra societat, treure la llengua catalana de la situació d'idioma minoritzat i despenalitzat en certs contextos, per col·locar-la en el lloc que li correspon com a llengua pròpia del país, és a dir, assegurar-ne l'oficialitat i la normalització plenes en tots els àmbits, usos i funcions sense excepció, amb l'adopció de les mesures legals i presupostaries corresponents per part dels poders públics, així com garantir l'ús oficial efectiu de l'aranès a la Vall d'Aran.

2 La renovació del marc legal de la llengua a Catalunya no depèn tan sols de la legislació que pugui aprovar el Parlament de Catalunya, sinó que ha de comportar, necessàriament, la renovació de la normativa estatal, així com les iniciatives que calguin en l'àmbit europeu, en tot allò que sigui un obstacle per a l'oficialitat plena del català.

3 La igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya en matèria lingüística, que estableix l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, ha de quedar recollida en la legislació futura, de manera que es posi fi a la desigualtat legal i a la discriminació actual entre els dos idiomes, fixada per l'article 3 de la Constitució espanyola que fa obligatori el coneixement només del castellà. L'equiparació real entre aquests ha de comportar la igualtat plena del castellà i del català quant al deure obligat del seu coneixement per part dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya, deure que implica no poder-ne al·legar desconeixement o ignorància davant el seu ús en qualsevol àmbit.

4 Més enllà dels avenços assolits per la llengua catalana en l'administració local i de la Generalitat, en l'ensenyament bàsic i en la ràdio i la televisió públiques catalanes, la legislació futura ha de prioritzar l'ús del català en aquells àmbits en què hi és inexistent o bé que hi té una presència marginal o insuficient, tot garantint-hi la cobertura legal adequada: a) àmbit socioeconòmic i del consum, en qualsevol mena de producte, bé o servei, incloses les relacions comercials de tot tipus i laborals; b) indústries de la cultura (mitjans de comunicació, producció cinematogràfica i audiovisual, indústria editorial, informàtica i discogràfica); c) administració de justícia a tots els nivells i efectes i d) administració perifèrica de l'estat a Catalunya.

5 Tal i com ja estableix una abundantíssima normativa estatal sobre l'ús no prescindible del castellà i l'establiment de quotes i sancions en relació a aquest idioma, a través de lleis, reials decrets, ordres i altres normes, cal equiparar-hi la llengua catalana amb la fixació de mecanismes de seguiment i avaluació de la llei que n'assegurin, en tot moment, l'aplicació plena i el respecte a la legalitat vigent.

6 El domini lingüístic del català supera l'àmbit territorial del Principat de Catalunya, motiu pel qual el present i el futur de la llengua depenen de la situació i l'evolució que el mateix idioma vagi tenint en el conjunt del territori i no tant sols en una part d'aquest. Seguint l'exemple de les polítiques que

els governs espanyol i francès adopten per al castellà i el francès, cal preveure l'adopció d'acords, convenis i la participació en un organisme comú entre les distintes administracions dels territoris de llengua catalana, com ja preveu l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, amb l'objectiu de coordinar la seva política lingüística i la projecció internacional de la llengua comuna.

7 La realitat d'un estat espanyol amb diverses llengües oficials en el seu territori ha de tenir les seves conseqüències legals en l'establiment d'un marc de plurilingüisme igualitari a tot l'estat, que, respectant el principi de territorialitat pel que fa a la preeminència de la llengua pròpia, equipari l'ús dels distintes idiomes oficials a: a) les institucions, les publicacions i els organismes generals de l'estat; b) la documentació d'identificació personal (DNI, passaport, NIF, carnet de conduir i seguretat social); c) la moneda i el paper moneda; d) les emissions exteriors de RTVE; e) la projecció internacional de la cultura, mitjançant els organismes consolars i les institucions públiques creades amb aquest objectiu.

8 L'establiment d'un marc legal adequat per a la normalització plena de la llengua catalana en el territori de Catalunya, un cop constatat el seu coneixement generalitzat per part de la població, no és suficient per estendre'n l'ús. Cal l'adopció de mesures polítiques, amb la dotació pressupostària corresponent, per ampliar i fomentar l'ús social de la llengua catalana en tots els àmbits, amb independència de quin sigui l'idioma personal de relació privada de cadascú.

9 Els ciutadans i ciutadanes de Catalunya catalanoparlants han d'esforçar-se a utilitzar la seva llengua en qualsevol circumstància i reclamar-ne la seva presència allà on no hi sigui, amb naturalitat, com correspon a la llengua pròpia i oficial d'un país, amb la mateixa normalitat amb que, amb un marc legal que en protegeix els drets, es comporten amb la seva llengua els parlants d'altres idiomes en el seu territori.

10 La normalització plena de la llengua catalana en tots els àmbits requereix el suport de tothom, particularment d'aquelles ciutadanes i ciutadans catalans castellanoparlants o d'altres llengües, les quals tenen ja un nombre tan elevat de parlants, amb un estatut d'oficialitat i d'ús en tants països, que no en poden veure perillar el futur en els seus territoris. ERC s'adreça especialment a aquests conciutadans perquè participin plenament en l'acció quotidiana de retornar al català, llengua pròpia del país que han escollit per viure, treballar i construir-hi un futur per als seus, la dignitat col·lectiva i la normalitat d'ús negades per circumstàncies històriques adverses. El català com a llengua nacional, factor de cohesió social i d'identitat col·lectiva, és perfectament compatible amb un escenari plurilingüe en el qual, cada cop més, tothom tingui una competència lingüística bàsica en diversos idiomes.

debats d'esquerra

és editada per la
Vicesecretaria
general
d'Estudis
i Programes

Aquest número
ha estat elaborat
amb la col·laboració
de

Carles Bonet
Pep Martí
Violant Mascaró
Àngel Ramos
Anna Simó
Josep Vall

Esquerra Republicana
de Catalunya

Seu Nacional
Villarroel 45

08011 Barcelona

Telèfon 453 60 05

Fax 323 71 22